

EVALUAREA TEMATICĂ A
PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI BUZĂU, JUDEȚUL BUZĂU
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020

Raport de evaluare

August 2019

I. INTRODUCERE

- **Adresa fizică:** Piața Daciei, nr. 1, Buzău.
- **Adresa virtuală:** <https://primariabuzau.ro>
- **Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:**
 - Lege nr. 215 din 23 aprilie 2001 - Legea administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
 - Hotărârea Guvernului României nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul acesteia, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordonanța Guvernului României nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
 - Hotărârea Guvernului României nr. 385/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
 - Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;
 - Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
 - Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
 - Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare ;
 - Codul penal;
 - Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
 - Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii;

- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

Misiune / atribuții / competențe:

Primarul, ca autoritate executivă, îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții, potrivit art.63 din Legea nr.215/2001:

- atribuții exercitate în calitate de reprezentant al statului, în condițiile legii;
- atribuții referitoare la relația cu consiliul local;
- atribuții referitoare la bugetul local;
- atribuții privind serviciile publice asigurate cetățenilor;
- alte atribuții stabilite prin lege.

În temeiul alin. (1) lit. a), primarul îndeplinește funcția de ofițer de stare civilă și de autoritate tutelară și asigură funcționarea serviciilor publice locale de profil, atribuții privind organizarea și desfășurarea alegerilor, referendumului și a recensământului. Primarul îndeplinește și alte atribuții stabilite prin lege.

În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b), primarul:

- prezintă consiliului local, în primul trimestru, un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale;
- prezintă, la solicitarea consiliului local, alte rapoarte și informări;
- elaborează proiectele de strategii privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale și le supune aprobării consiliului local.

În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. c), primarul:

- exercită funcția de ordonator principal de credite;
- întocmește proiectul bugetului local și contul de încheiere a exercițiului bugetar și le supune spre aprobare consiliului local;
- inițiază, în condițiile legii, negocieri pentru contractarea de împrumuturi și emiterea de titluri de valoare în numele unității administrativ-teritoriale;
- verifică, prin compartimentele de specialitate, corecta înregistrare fiscală a contribuabililor la organul fiscal teritorial, atât a sediului social principal, cât și a sediului secundar.

• În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), primarul:

- coordonează realizarea serviciilor publice de interes local prestate prin intermediul aparatului de specialitate sau prin intermediul organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local;
- ia măsuri pentru prevenirea și, după caz, gestionarea situațiilor de urgență;
- ia măsuri pentru organizarea executării și executarea în concret a activităților din domeniile prevăzute la art. 36, alin. (6), lit. a) - d);
- ia măsuri pentru asigurarea inventarierii, evidentei statistice, inspecției și controlului efectuării serviciilor publice de interes local prevăzute la art.36, alin. (6), lit. a) - d), precum și a bunurilor din patrimoniul public și privat al unității administrativ-teritoriale;

- numește, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru personalul din cadrul aparatului de specialitate, precum și pentru conducătorii instituțiilor și serviciilor publice de interes local;
- asigură elaborarea planurilor urbanistice prevăzute de lege, le supune aprobării consiliului local și acționează pentru respectarea prevederilor acestora;
- emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa prin lege și alte acte normative;
- asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

Pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor sale, primarul colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, precum și cu consiliul județean.

Aspecte generale privind organizarea și funcționarea Primăriei Municipiului Buzău și a structurilor subordonate incluse în procesul de evaluare:

Organigrama instituției, la momentul vizitei de monitorizare, este suspendată prin hotărâre judecătorească și instituția funcționează după HCL nr. 77/28.04.2016¹.

În cadrul Primăriei Municipiului Buzău își desfășoară activitatea **un număr de 639 de persoane** (cu funcții de execuție, de conducere și de demnitate publică), dintr-un număr total de 802 de funcții prevăzute în statul instituției, după cum urmează:

- De demnitate publică: **3 (31.12.2018)**
- De conducere: **30 (31.12.2018)**
- De execuție: **606 (31.12.2018)**

Structuri subordonate:

- Regia Autonomă Municipală RAM Buzău;
- Compania de Apă SA;
- SC Urbis Serv SRL;
- Piețe Târguri și Oboare SA;
- SC Trans-Bus SA Buzău.
- Prestcom - Serv SRL Buzău
- Direcția de Asistență Socială Buzău
- Centrul cultural Marghiloman

Misiunea de evaluare a constat în analiza chestionarului privind modul de implementare a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 transmis de instituția evaluată în data de **01 august 2019** și în desfășurarea vizitei la fața locului, în data de **27 august 2019** între orele 09.30 și 12.30.

Temele de evaluare ce au făcut obiectul discuției au fost:

¹ Se recomandă completarea organigramei cu nr. total de posturi prevăzute în statul instituției, precum și postarea pe pagina de internet a organigramelor instituțiilor subordonate.

- (1) conflictele de interese;
- (2) accesul la informații de interes public;
- (3) incompatibilități;
- (4) declararea cadourilor;
- (5) protecția avertizorului în interes public.

În cadrul primei teme, privind conflictul de interese, a fost abordată și problema pantouflage-ului. În cadrul celei de-a doua teme, accesul la informații de interes public, au fost purtate discuții și cu privire la transparența procesului decizional și în context aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

De asemenea, în cadrul vizitei membrii echipei de evaluare împreună cu reprezentanții instituției prezente la discuții au identificat cazuri de bună practică în domeniul integrității ce pot fi replicate la nivelul altor autorități administrativ-teritoriale și care sunt detaliate în capitolul III al prezentului raport de evaluare.

Componența echipei de evaluare:

- inspector de integritate, Agenția Națională de Integritate, reprezentant al platformei autorităților independente și instituțiilor anticorupție;
- personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor în cadrul Direcției Elaborare Acte Normative, Ministerul Justiției, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice centrale;
- consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice locale.

Din partea Secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție:

- personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția de Prevenire a Criminalității, Ministerul Justiției.

Din partea Primăriei Municipiului Buzău au participat:

- șef Serviciu Relații cu Publicul, Organizare Alegeri;
- consilier de etică, Serviciul Resurse Umane;
- șef Serviciu Investiții, Achiziții Publice;
- consilier, Serviciul Investiții, Achiziții Publice;
- auditor;
- consilier superior IT.

II. CONSTATĂRI

Până la efectuarea misiunii de evaluare tematică, Primăria Municipiului Buzău a transmis direcției de specialitate din cadrul MLPDA, responsabilă cu monitorizarea implementării prevederilor SNA la nivel local, următoarele documente:

- Declarația de aderare la valorile și principiile SNA, care se regăsește și pe pagina de internet a instituției: <https://primariabuzau.ro/informatii-de-interes-public/sna-2016-2020/>;
- Anexele A și C privind identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției, precum și a măsurilor de remediere;
- Planul de integritate;
- Raportul privind stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2017;
- Raportul privind stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2018;
- Inventarul măsurilor de transparență instituțională de prevenire a corupției, precum și a indicatorilor de evaluare aferent anului 2018;
- Chestionarul tematic de evaluare structurat pe teme de evaluare în anul 2019.

Din discuțiile generale prealabile a rezultat că eforturile instituționale concentrate pe aspectele care fac obiectul misiunii au demarat începând din anul 2017 - când a fost adoptat Planul de integritate al Primăriei Municipiului Buzău pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, fiind, însă, necesare în continuare eforturi substanțiale nu numai din partea persoanelor desemnate efectiv cu gestionarea problematicii SNA, ci și a întregului personal al instituției de înțelegere, aprofundare și atașare reală la valorile și principiile SNA, reflectate inclusiv prin înțelegerea și aplicarea efectivă a măsurilor preventive cu caracter administrativ. Simpla adoptare a documentului nu determină schimbarea practicilor sau mentalităților la nivelul unei instituții. Până la momentul desfășurării misiunii s-au efectuat unele demersuri, dar acestea reprezintă exclusiv un punct de plecare, cu atât mai mult cu cât sunt similare structurilor omoloage, fără a fi particularizate nevoilor și precedentelor înregistrate la nivelul Primăriei.

Astfel, în vederea actualizării unor documente aferente implementării SNA 2016-2020, precum planul de integritate ș.a, este de menționat faptul că pe pagina de internet a Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, în prezent se regăsește o secțiune dedicată domeniului integritate unde sunt publicate documente model aferente SNA 2016-2020 (declarația de aderare, planul de integritate, dispoziția privind desemnarea grupului de lucru și responsabililor SNA, model cod de etică și integritate, modele proceduri aferente indicatorilor SNA).

S-a menționat, de asemenea, de către membrii echipei de evaluare, faptul că în cuprinsul raportului misiunii de evaluare se vor propune recomandări în vedere îmbunătățirii aspectelor discutate, recomandări cuprinse în raportul ce urmează a fi agreat de ambele părți, și care se vor implementa/pune în aplicare în cel mult 12 luni de la publicarea raportului de evaluare pe Portalul SNA, conform Metodologiei de monitorizare a implementării SNA.

CONFLICTELE DE INTERESE

Din chestionarul de evaluare, precum și din discuțiile care au avut loc în cadrul vizitei de evaluare, au fost constatate următoarele:

1. În cadrul Primăriei Municipiului Buzău nu există persoane în cazul cărora Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care să se constate încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, pe parcursul anului 2018.

2. Personalul din cadrul instituției nu a beneficiat de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictului de interese.
3. În perioada de referință, nu au existat cazuri de încălcare a normelor privind declararea averilor și a intereselor sau de completare necorespunzătoare a declarațiilor de avere și de interese. Instituția nu a solicitat puncte de vedere Agenției Naționale de Integritate în această materie. Pe parcursul întâlnirii, s-a adus în discuție faptul că pe site-ul Primăriei nu sunt vizibile toate declarațiile de avere și de interese ale personalului ce are obligativitatea completării formularelor, fapt pentru care s-a recomandat verificarea acestui aspect.
4. Nu au fost diseminate la nivelul instituției chestionare distincte pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la conflictele de interese. A fost menționată în chestionar o activitate de diseminare însă, din discuții a rezultat că aceasta a fost specifică activității consilierului de etică.
5. Instituția nu a adoptat o procedură internă privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese. De asemenea, procedura va trebui să aibă în vedere și interdicția reglementată de prevederile art. 25 din Legea nr. 176/2010.
6. La nivelul Primăriei Municipiului Buzău există o persoană responsabilă de implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese care asigură consultanță funcționarilor publici și o persoană care asigură consultanță aleșilor locali și acordă sprijin în completarea acestora. Persoana responsabilă de implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese nu a beneficiat, în perioada de referință, de programe de formare în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la depunerea și completarea declarațiilor de avere și de interese. De asemenea, la întâlnire s-a menționat faptul că la nivelul Primăriei există o comisie numită prin Decizie a primarului, care se ocupă de declarațiile de avere și de interese.
7. În ceea ce privește implementarea prevederilor art. 6 și art. 7 din Legea nr. 176/2010, reprezentanții instituției au precizat faptul că, potrivit Dispoziției nr. 883/04.09.2018, persoanele responsabile care asigură implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și declarațiile de interese se ocupă de primirea, înregistrarea declarațiilor de interese și eliberează la depunere o dovadă de primire; de asemenea, instituția asigură publicarea declarațiilor pe pagina de internet. Instituția a menționat că nu au existat cazuri de nedepunere sau depunere cu întârziere a declarațiilor de avere/interese;
8. În ceea ce privește avertismentele de integritate emise de sistemul PREVENT monitorizat de Agenția Națională de Integritate cu privire la potențiale conflicte de interese, în urma discuțiilor purtate și a răspunsurilor acordate, au rezultat următoarele:
 - În temeiul Legii nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, în cadrul Agenției Naționale de Integritate, a fost constituit Sistemul informatic integrat pentru prevenirea și identificarea potențialelor conflicte de interese (Sistemul prevenție).

- În cadrul instituției au fost respectate prevederile Legii nr. 184/2016, „Fiecare autoritate contractantă/entitate are obligația de a desemna, prin act administrativ, una sau mai multe persoane responsabile cu completarea și actualizarea formularelor de integritate aferente procedurilor de atribuire derulate de către autoritatea respectivă.”
 - În desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică de la nivelul instituției nu au fost emise avertismente de integritate de Sistemul PREVENT monitorizat de Agenția Națională de Integritate cu privire la potențiale conflicte de interese.
9. În ceea ce privește *pantouflage*-ul, din răspunsurile acordate în cadrul discuțiilor a rezultat că nu există o cunoaștere aprofundată a subiectului și, cu atât mai puțin, o poziție instituțională sau o procedură internă dedicată acestui subiect, fiind purtate, însă, discuții constructive și clarificatoare cu membrii misiunii cu privire la posibilele măsuri ce pot fi luate în cadrul primăriei, evaluatorii atrăgând atenția asupra faptului că instituția are și obligația de a monitoriza respectarea acestor interdicții în îndeplinirea sarcinilor de prevenție, precum și asupra gravității sancțiunii aplicabile în caz de nerespectare a interdicțiilor, și anume nulitatea absolută a actelor încheiate.
10. Evaluatorii au atras atenția asupra faptului că instituția are și obligația de a monitoriza respectarea acestor interdicții în îndeplinirea sarcinilor de prevenție, precum și asupra gravității sancțiunii aplicabile în caz de nerespectare a interdicțiilor, și anume nulitatea absolută a actelor încheiate.

Echipa de experți a solicitat informații cu privire la gradele de rudenie existente între persoanele angajate în cadrul acestei instituții și măsurile care s-au luat astfel încât să fie prevenite eventuale situații de conflicte de interese. Reprezentanții Primăriei au menționat că nu există cazuri de soț-soție care să își desfășoare activitatea în instituție, în raporturi de subordonare directă, fiind cunoscute interdicțiile existente în materie.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

Din discuțiile cu caracter general, a rezultat necesitatea menținerii actualizate și, acolo unde este cazul, completării informațiilor cu caracter general disponibile pe site-ul instituției. Spre exemplu, este necesară prezentarea organigramelor tuturor structurilor afișate ca fiind în subordonarea sau coordonarea primăriei (lipsește, de exemplu, orice fel de informație cu privire Prestcom-Serv SRL Buzău, nu este actualizată organigrama pentru Piețe, Târguri și Oboare etc.) actualizarea organigramelor, acolo unde este cazul, inclusiv prin includerea informațiilor centralizate cu privire la numărul total de posturi și numărul total de posturi ocupate. Echipa de experți a semnalat faptul că incumbă responsabililor cu SNA din structura centrală a primăriei Buzău obligația de a semnala structurilor subordonate îndeplinirea obligațiilor legale privind transparența și accesul la informațiile de interes public.

Ca urmare a analizei paginii de internet a Primăriei Municipiului Buzău, a chestionarului de evaluare, precum și a discuțiilor care au avut loc în cadrul ședinței de evaluare, au fost constatate următoarele:

1. La nivelul instituției, există o persoană specializată cu atribuții în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor Legii nr. 544/2001, atribuțiile acesteia fiind prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a instituției, având și alte atribuții/responsabilități în cadrul instituției. Astfel, aceeași persoană gestionează și relația cu presa și societatea civilă, respectând termenele legale prevăzute; de asemenea, aceeași persoană se ocupă și de organizare alegeri;
2. Persoana responsabilă de aplicarea Legii nr. 544/2001 nu a beneficiat de instruire de specialitate în perioada de raportare, motivarea fiind în sensul că nu sunt repartizați bani din buget pentru sesiuni de instruire;
3. Conform informațiilor oferite în chestionar și analizei paginii de internet informațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 sunt publicate pe pagina de internet a instituției <https://primariabuzau.ro/informatii-de-interes-public/informatii-de-interes-public2/>. De asemenea, este publicat monitorul oficial local: <https://primariabuzau.ro/monitorul-oficial-local/>
4. Ca metode de comunicare online a informațiilor de interese public, Primăria Municipiului Buzău folosește atât adresa directă de web, precum și o adresa de e-mail a Primăriei municipiului: cabinet.primar@primariabuzau.ro.
5. Din analiza chestionarului și din discuția la fața locului a reieșit faptul că instituția a avut în anul 2018 o reclamație administrativă privind nerespectarea termenelor prevăzute de Legea nr. 544/2001 pe motiv că nu s-a primit răspunsul, dar soluția a fost de respingere, întrucât s-a respectat termenul de răspuns.
6. Instituția a adoptat o procedură internă privind accesul la informațiile de interes public. Procedura conține capitole referitoare la organizarea și asigurarea liberului acces la informațiile de interes public, accesul la informațiile de interes public din oficiu, accesul la informațiile de interes public la cerere, funcționarea structurilor responsabile de informarea publică directă etc.
7. Pe site-ul instituției sunt prezentate câteva documente de interes public (bugetul local, impozitele și taxele locale, informații privind evidența persoanelor, autorizații etc.) în format needitabil, formatul documentelor publicate fiind doar de tip pdf.
8. În ceea ce privește datele publice deschise (open data), din chestionar reiese că la nivelul instituției nu există o persoană desemnată pentru activitatea de publicare a datelor deschise și la nivelul instituției nu au fost identificate seturi de date în vederea publicării acestora pe portalul data.gov.ro. Pe pagina de internet a instituției regăsim documentele publicate în format pdf. needitabil.
9. În ceea ce privește transparența decizională, din analiza chestionarului tematic și urmare a răspunsurilor acordate în cadrul discuțiilor au rezultat următoarele:
 - În cadrul instituției sunt aplicate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată;
 - Pe site există o secțiune dedicată transparenței decizionale, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (11) din Legea nr. 52/2003, republicată - <https://primariabuzau.ro/transparența/>;
 - Anunțurile privind procedurile de elaborare a proiectelor de acte normative sunt date publicității la link-ul: <https://primariabuzau.ro/consiliul-local/propuneri-proiecte-hotarari/>. Situația aferentă anului 2018 din consultarea site-ului la momentul misiunii - 165 de hotărâri adoptate față de care au fost formulat 8 anunțuri de supunere, potrivit legii, dezbaterii publice. Proiectele fuseseră supuse dezbaterii publice cu respectarea în integralitate a

cerințelor în materie - fie nu au avut termene limită de depunere a observațiilor și propunerilor, fie nu cuprindeau întreaga documentație necesară. Există un număr de hotărâri la pagina dedicată activității consiliului local, dar aceasta nu determină o respectare a prevederilor Legii nr.52/2003. Mai mult, rapoartele privind aplicarea Legii nr. 52/2003, începând cu anul 2016, nu s-au regăsit pe site în momentul vizitei fața locului. De altfel, ulterior misiunii, au fost afișate rapoartele aferente anilor 2016, 2017 și 2018.

- La momentul misiunii, nici un proiect nu era supus dezbaterii publice în cursul anului 2019, prin afișare în secțiunea dedicată, de altfel, acestui demers, și intitulată „Transparență decizională”. La momentul misiunii, exista un număr de 41 de proiecte de hotărâri, prezentate în secțiunea dedicată hotărârilor de consiliu local. În mod evident, pentru o accesare ușoară a informațiilor publice afișate pe site, echipa de evaluatori a recomandat ca proiectele supuse dezbaterii publice să se regăsească pe pagina dedicată transparenței decizionale, iar, ulterior misiunii, s-a realizat un link de trimitere către secțiunea hotărâri. În sfârșit, din inventarul măsurilor a rezultat că au fost adoptate 43 de acte normative - cu 43 de anunțuri din care au rezultat 5 recomandări, 3 acte normative modificate, nefiind însă clar dacă aceste anunțuri au fost efectuate conform Legii nr.52/2003 (așa cum s-a menționat, din verificarea site-ului de către experții misiunii nu au fost regăsite aceste anunțuri la pagina dedicată transparenței) sau pentru respectarea transparenței ședințelor consiliului local, respectiv dacă recomandările au venit din partea societății civile prezentă la dezbateri sau din partea decidenților.
- În cadrul instituției este desemnată o persoană responsabilă pentru relația cu societatea civilă, însă din dialogul cu aceasta a reieșit că nu este foarte clar ce demersuri specifice are de efectuat și prin ce măsuri se poate stimula participarea societății civile în activitatea decizională, fiind cunoscut, însă, faptul că ar trebui ținută o evidență a acestora. S-a precizat că nu a fost manifestat nici un interes de implicare față de niciunul din propunerile de proiecte supuse dezbaterii publice, și că nu se cunoaște la nivelul instituției nici numărul de ONG-uri care activează pe raza județului, cu atât mai puțin cele care ar putea fi implicate în procesul de dezbateri publică;
- Cu privire la anunțurile referitoare la elaborarea unui act normativ promovat în procedură de transparență de către instituție: au fost situații când au fost organizate *din oficiu* întâlniri publice în vederea dezbaterii proiectelor de acte normative și, pe cale de consecință, au fost redactate minute; sunt însoțite de documente ce motivează/justifică necesitatea elaborării (expunere de motive);
- Nu se regăsesc pe pagina de internet a instituției rapoartele aferente Legii nr. 52/2003.

INCOMPATIBILITĂȚI

În urma analizei chestionarului de evaluare, precum și a discuțiilor care au avut loc în cadrul ședinței de evaluare, au fost constatate următoarele:

1. Pe parcursul anului 2018, a fost emis un raport de evaluare de către Agenția Națională de Integritate cu privire la încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către un consilier local, dosarul fiind pe rolul instanței de judecată, acest fapt nefiind, însă, cunoscut la nivelul instituției;
2. Instituția evaluată are în curs de adoptare o procedură internă privind prevenirea și gestionarea situațiilor de incompatibilitate;

3. Cu referire la canalele de comunicare disponibile pentru situația în care un angajat/funcționar public dorește să sesizeze o situație de incompatibilitate, în chestionar a fost menționat faptul că situațiile de incompatibilitate pot fi comunicate prin depunere în scris sau pe e-mail;
4. Personalul din cadrul instituției nu a beneficiat de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților;
5. În perioada de referință s-a anunțat că nu au existat cazuri de încălcare a normelor privind incompatibilitățile;
6. Nu au fost diseminate la nivelul instituției chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la incompatibilități.

DECLARAREA CADOURILOR

În urma analizei chestionarului de evaluare, precum și a discuțiilor care au avut loc în cadrul ședinței de evaluare, au fost constatate următoarele:

1. Nu există o procedură internă privind *Declaraarea bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției*;
2. La nivelul instituției nu a fost constituită *Comisia de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției* la nivelul Primăriei Municipiului Buzău.
3. La nivelul instituției nu este constituit un registru de evidență a cadourilor;
4. Nu au existat situații de prezentare a unor astfel de cadouri Comisiei;
5. În cadrul instituției, nu au fost sesizate situații de nerespectare a dispozițiilor legale privind declararea cadourilor;
6. Membrii echipei au reiterat obligațiile legale existente în materie, subliniind faptul că, și în situația în care nu s-au primit cadouri, se recomandă publicarea unui anunț prin care se aduce la cunoștința opiniei publice faptul că nu s-au înregistrat cadouri pentru anul respectiv; de altfel, deși prevederile legale sunt în vigoare de mult timp (2004) există puțină cunoaștere în general a diferenței dintre cele două tipuri de cadouri ce trebuie declarate - cele primite în cadrul misiunilor oficiale, respectiv cele primite cu titlu personal.
7. Personalul instituției nu a beneficiat de programe de informare cu privire la dispozițiile legale aplicabile privind bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției.
8. În ceea ce privește gradul de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la declararea cadourilor, din răspunsurile oferite în chestionar a reieșit faptul că nu au fost diseminate chestionare de evaluare, iar gradul de cunoaștere este apreciat ca fiind foarte scăzut.

Discuțiile au scos însă în evidență neclarități în legătură cu modalitatea de evaluare a unor astfel de bunuri primite cadou. Astfel, au fost aduse în discuție exemple de bună practică utilizate atât în alte instituții publice cât și, în anume cazuri, în activitatea diplomatică. Evaluatorii au atras atenția că legislația în materie datează din anul 2004 și aplicarea legii este obligatorie, inclusiv pentru Primăria Municipiului Buzău. Trebuie aduse la îndeplinire prevederile *Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitare mandatului sau a funcției*, fiind fără relevanță faptul că nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii. În măsura în care instituția evaluată apreciază că

legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Aspectele menționate în chestionar, confirmate și în cadrul discuțiilor, au fost în sensul că nu există persoane sau compartimente responsabile cu primirea avertizărilor de interes public, nici proceduri legate de soluționarea acestora sau aplicarea măsurilor de protecție pentru avertizori, personalul instituției nebeneficiind de programe de informare. Pe cale de consecință, instituția a apreciat că nu au existat situații de avertizare în interes public, cel puțin nu dintre cele care să fi fost formulate cu invocarea legii speciale, și nu a fost cazul să se dispună măsuri specifice. În cadrul discuțiilor au fost subliniate aspectele relevante pentru o tratare eficientă a avertizărilor care urmează a fi procesate prin intermediul acestei proceduri, fiind evidențiate o serie de criterii pentru alegerea canalului optim de raportare și soluționare a acestora. Astfel, s-a apreciat util ca persoana/structura desemnată să poată verifica sau dispune verificarea pe fond a avertizării, să fie aptă să aplice sau să dispună aplicarea măsurilor de protecție prevăzute de lege, să se bucure de încrederea angajaților din perspectiva profesionalismului și integrității. Totodată, s-a subliniat faptul că mecanismul trebuie să asigure o protecție adecvată a identității avertizorului, atunci când sunt îndeplinite condițiile legale pentru adoptarea acestei măsuri. Evident, prin reglementarea unui astfel de canal de raportare a neregularităților nu poate fi îngrădit dreptul salariatului de a alege oricare dintre căile de sesizare prevăzute de lege, dar se facilitează gestionarea optimă a eventualelor avertizări în cadrul instituției. A fost manifestată deschidere pentru dispunerea de măsuri interne corespunzătoare și au fost solicitate modele de reglementare din partea unor structuri similare.

Din chestionarul completat și transmis de autoritatea publică evaluată, rezultă că la nivelul acesteia nu au fost desfășurate programe de (in) formare cu privire regimul protecției avertizorilor în interes public.

În legătură cu acest subiect, evaluatorii au oferit soluții de bună practică, printre acestea numărându-se și adaptarea la specificul instituției a procedurii aprobate la nivelul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației. În acest sens, identificarea corectă a avertizărilor în interes public din mulțimea petițiilor, specificitatea canalelor optime de raportare și soluționare a acestora sunt foarte importante și urmează ca, înaintea aprobării, procedura să fie analizată și din această perspectivă.

III. BUNE PRACTICI

- ✓ Pentru a rezolva cât mai repede problemele buzoienilor, începând din 31 iulie 2018, Primăria Municipiului Buzău a pus la dispoziția cetățenilor platforma online buzaucityreport.ro. Pe această adresă pot fi transmise non-stop propuneri și sesizări, iar răspunsurile la orice mesaj sunt date doar de primar, exclusiv. Acest site are deja 1400 de vizitatori unici și s-a răspuns până acum la 1210 propuneri și sesizări. Au fost accesate toate cele 9 domenii: • Drumuri • Iluminat public • Ordine publica • Salubritate • Spatii verzi • Taxe si impozite • Transport public • Urbanism • Altele;
- ✓ Municipiul Buzău a demarat în anul 2018 implementarea proiectului „Consolidarea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție”, cod SIPOCA 427. Prin acest proiect se

urmărește îmbunătățirea implementării măsurilor de prevenire a corupției în Municipiul Buzău, în paralel cu consolidarea cunoștințelor personalului privind prevenirea corupției și creșterea gradului de conștientizare a efectelor corupției în rândul acestora și al cetățenilor, conform SNA 2016-2020.

- ✓ Buzău City App este o aplicație dedicată atât turiștilor, cât și localnicilor. Aplicația promovează cele mai atractive puncte de interes din orașul Buzău, la servicii (hoteluri, pensiuni, restaurante, baruri, magazine) sau la știri locale (calendarul cu evenimente). Aplicația Buzau City App este disponibilă pe platformele Google Play și App Store.

IV. RECOMANDĂRI

CONFLICTELE DE INTERESE

Se recomandă:

1. Implementarea de măsuri de identificare timpurie a incidentelor de integritate (avere nejustificată, conflict de interese), în vederea sesizării Agenției Naționale de Integritate (ex. audit intern, registrul conflictelor de interese);
2. Asigurarea participării la programe de formare profesională în materie a persoanei responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese, precum și a restului personalului din cadrul instituției;
3. În ceea ce privește consultanța oferită la momentul completării formularelor de avere și interese să se analizeze oportunitatea centralizării întrebărilor cel mai des întâlnite în vederea evidențierii temelor de interes în acest domeniu și diseminarea ulterioară a acestora către personalul obligat la depunerea declarațiilor;
4. Existența, ca măsură de prevenire a unor eventuale situații de conflict de interese, a unei proceduri de înștiințare, la începutul ședinței de consiliu, referitoare la interesul consilierilor în probleme supuse dezbaterilor.
5. Elaborarea, eventual, a unui regulament intern/ procedură de lucru care să prevadă procedura monitorizării situațiilor de pantouflage cu eventuala desemnare, dacă situația o impune, a unei persoane care să urmărească respectarea acestei proceduri. Aceasta include aducerea la cunoștința personalului, la încetarea raporturilor de serviciu, a dispozițiilor legale în materia interdicțiilor post-angajare, prin eventuala completare a unor declarații în acest sens, precum și transmiterea unei liste cu persoane și interdicțiile aferente departamentelor de specialitate din cadrul Primăriei Municipiului Buzău în sensul celor prezentate mai jos;
6. Se recomandă ca listele/evidențele întocmite de personalul de la resurse umane cu persoanele care au monitorizat sau controlat societăți reglementate de Legea nr. 31/1990 sau alte unități cu scop lucrativ din sectorul public, inclusiv regii autonome, sau cele care au fost implicate în procesul de elaborare a cererilor de finanțare/caiete de sarcini din fonduri europene și/sau fonduri naționale aferente acestora, să fie transmise compartimentelor de specialitate din structura centrală precum și subordonatelor, pentru a fi avute în evidență, după caz, 3 ani (art. 94 alin. 3 din Legea nr. 161/2003) sau 12 luni (art.12 alin. 1 din O.U.G. nr. 66/2011 sau art. 61 din Legea nr.98/2016), în vederea semnalării cazurilor interzise de lege;

7. În privința situațiilor de interdicție post angajare, ca și recomandare, formulăm, cu caracter exemplificativ, următoarele posibile modalități de abordare:
- în cazul obținerii și a utilizării fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale: posibilitatea transmiterii unei adrese de informare către beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat, privind încetarea contractului de muncă a unei persoane din instituție care a fost implicată, ca membru al echipei unui proiect, în elaborarea cererii de finanțare și a caietelor de sarcini (și asupra interdicției de angajare în acea entitate pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la semnarea contractului de finanțare)
 - în cazul funcționarului public care a desfășurat activități de monitorizare și control la societățile comerciale sau alte unități cu scop lucrativ, transmiterea unei adrese de informare privind încetarea raportului de serviciu al acestui funcționar către aceste entități și precizarea prevederilor legii privind interdicția acestei persoane de a se angaja, timp de 3 ani, la operatorii economici în cauză.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

Se recomandă:

1. Asigurarea participării la activitățile de instruire profesională a persoanei responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001, republicată;
2. Elaborarea și actualizarea unei proceduri interne a ședințelor consiliului local în care să se fie detaliați pașii ce trebuie urmați în organizarea și desfășurarea acestor ședințe, care sunt obligațiile consilierilor locali în ședințele consiliului local (în scopul anunțării abținerilor la începutul fiecărei ședințe, când se citește ordinea de zi), dar și posibilitatea constituirii unui grup de lucru care să gestioneze activitatea consiliului local.
3. Cu referire la pagina de internet a instituției, se recomandă folosirea ca ghid a Standardului general de publicare a informațiilor de interes public cuprins în Anexa nr. 4 la Strategia Națională Anticorupție 2016-2020;
4. Elaborarea și actualizarea permanentă, pe pagina de internet a instituției, a unei liste de întrebări și răspunsuri frecvente, pe teme de larg interes public conform prevederilor art. 8 alin. (1[^]1) din HG nr. 123/2002, cu modificările și completările ulterioare;
5. Aprofundarea GHIDULUI EXPLICATIV pentru elaborarea și implementarea unitară a procedurii de sistem privind comunicarea din oficiu a informațiilor de interes public în format standardizat și deschis și asigurarea transparenței decizionale, publicat și pe pagina de internet a instituției la link util: <https://primariabuzau.ro/informatii-de-interes-public/informatii-de-interes-public2/#toggle-id-2>. Analiza aprofundată este menită a determina o schimbare de mentalitate și abordare cu privire la tipul și numărul de hotărâri ce ar trebui supuse dezbaterii publice.
6. Mutarea hotărârilor consiliului local, pe pagina de internet a instituției, de la secțiunea „Consiliul local”, la secțiunea „Transparență” sau crearea unui link de trimitere la această secțiune;
7. Actualizarea permanentă a listei de acte normative publicate pe pagina de internet a instituției și cu alte reglementări (legislația privind avertizorii de integritate, privind declararea cadourilor, declararea de aderare la SNA 2016-2020, etc.) și conexarea lor cu textele legii pe

- portalul www.legislatie.just.ro (conform prevederilor HG nr. 478/2016, respectiv standardelor Anexei 4 la HG nr. 583/2016);
8. Elaborarea și actualizarea procedurii interne privind accesul la informațiile de interes public printr-o exemplificare a circuitului documentelor în instituție și a persoanelor implicate, implicit prin definirea specifică a responsabilităților acestora în procesul de informare publică;
 9. Menținerea în paralel dacă se consideră util și necesar a unei versiuni electronice editabile a registrelor aferente Legii nr. 544/2001 și conexarea acestora cu registratura electronică, iar în cazul în care este posibil, construirea în cadrul site-ului a unei secțiuni în vederea verificării stadiului solicitărilor;
 10. Se recomandă desemnarea unui responsabil pentru date deschise, crearea userului pe portalul data.gov.ro și analizarea informațiilor relevante pentru obiectul de activitate al instituției în vederea urcării acestora pe portalul data.gov.ro, astfel încât să fie utilizate în mod liber, reutilizate și redistribuite de către persoane interesate. Totodată se recomandă și actualizarea și creșterea numărului de documente publicate în formate editabile Word și Excel pe site-ul instituției; Publicarea în format deschis, a informațiilor/documentelor se face astfel acestea să fie utilizate în mod liber, reutilizate (statistici, informații utile, raportări);
 11. Completarea și actualizarea sub-secțiunii dedicate transparenței decizionale cu rapoartele de activitate anuale privind activitatea dedicată transparenței decizionale, inclusiv din perspectiva standardelor stabilite de Anexa nr. 4 a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020;
 12. Crearea unei baze de date cu ONG-urile și societatea civilă din municipiu și invitarea acestora la dezbaterile publice, în funcție de domeniile de activitate specifice.

INCOMPATIBILITĂȚI

Se recomandă:

1. Organizarea de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților;
2. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurilor în materie (spre exemplu prin distribuirea în vederea completării unui chestionar tematic de evaluare personalului instituției) și adoptare a unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare;
3. Finalizarea procesului de elaborare și adoptare a procedurii interne care să se refere la evitarea și gestionarea în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților.

DECLARAREA CADOURILOR

Se recomandă:

1. Constituirea *Comisiei de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției* la nivelul Primăriei Municipiului Buzău și publicarea pe pagina de internet a instituției a registrului bunurilor chiar dacă nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii;
2. În cazul în care instituția consideră că aplicarea directă a actualului cadru normativ, primar și secundar, prin acte/ ordine interne nu este suficientă, se recomandă elaborarea unei proceduri în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției și difuzarea acesteia tuturor instituțiilor aflate în

- subordine sau în coordonare. Procedura va trebui să detalieze modalitatea de declarare a cadourilor, persoana de contact din cadrul instituției în materia declarării cadourilor, opțiunile pe care declarantul le are cu privire la respectivele bunuri, modalitatea de preluare a bunurilor în gestiunea instituției și destinația acestora;
3. Organizarea și efectuarea unor sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu, pentru conștientizarea personalului cu privire la înțelesul noțiunii de bunuri declarabile în sensul Legii nr. 251/2004, acesta nefiind limitat la darurile manuale primite cu ocazia întâlnirilor bilaterale cu delegații, române sau străine, ci incluzând și materialele promoționale primite de angajații instituției cu ocazia participării la diverse reuniuni, în măsura în care acestea îndeplinesc condițiile legale de declarare;
 4. Asigurarea publicării, conform Legii nr. 251/2004, la sfârșitul fiecărui an, a listei cuprinzând bunurile primite potrivit prezentei legi și a destinației acestora, pe pagina de Internet a autorității publice ori în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a;
 5. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și a procedurii existente la nivel intern (spre exemplu, prin distribuirea în vederea completării a unui chestionar tematic de evaluare personalului autorității publice) și luarea măsurilor necesare, dacă este cazul, pentru îmbunătățirea gradului de cunoaștere a prevederilor legale în această materie.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Se recomandă:

1. Desemnarea unei persoane/ structuri responsabile cu primirea și soluționarea avertizărilor în interes public;
2. Reglementarea unui canal de comunicare internă, în plus față de cel de audiență, în cazul în care un angajat dorește să sesizeze o faptă de încălcare a legii în legătură cu activitatea instituției (de exemplu, crearea unei adrese de email care să fie destinată doar acestor sesizări);
3. Finalizarea procesului de elaborare și adoptare a procedurii interne în materie și difuzarea acesteia tuturor persoanelor din instituție, dar și instituțiilor aflate în subordine sau în coordonare;
4. Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public, precum și cu referire la prevederile procedurii interne în domeniu, cu întreg personalul Primăriei municipiului;
5. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii (după elaborarea acesteia), eventual prin aplicarea unor chestionare de evaluare și adoptarea unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

RECOMANDĂRI CU CARACTER GENERAL:

1. Se recomandă cunoașterea la nivelul instituției, a numărului total de persoane, fie din structura centrală, fie din cadrul subordonatelor sau structurilor coordonate de aceasta, care își desfășoară activitatea în cadrul unui serviciu public, pentru o bună raportare la numărul total al locuitorilor comunității deservite. Potrivit standardului general de publicare a informațiilor de interes public, disponibil la: <http://www.just.ro/strategii-si-politici/strategii-nationale/> cunoașterea numărului de persoane aflate în funcția publică și raportarea la numărul de

persoane beneficiare a serviciului public reprezintă, de altfel, un aspect firesc al oricărui demers de management instituțional. Potrivit standardelor internaționale în materie, buna guvernare este definită ca exercitarea puterii sau a autorității - economică, administrativă sau de altă natură, în vederea gestionării resurselor și activităților într-o manieră echitabilă, transparentă, etică și nediscriminatorie. Având în vedere faptul că administrația publică este finanțată de contribuabili, îi revine acestora misiune de a-și evalua public activitățile nu numai din perspectiva programelor socio-economice oferite cetățenilor, ci și a modului în care își îndeplinește sarcinile aplicând aceste programe, trebuind să fie eficientă în funcționarea sa.

2. În timpul discuțiilor s-a subliniat importanța stabilirii cu acuratețe a riscurilor și vulnerabilităților la corupție (fără ca demersul să se limiteze la propria structură, ci și la îndrumarea cu caracter general pentru toate structurile subordonate sau aflate în coordonarea instituției). Pentru persoanele care ocupă funcții sensibile sunt necesare, din această perspectivă, măsuri suplimentare, inclusiv din perspectiva protecției avertizorului de integritate, dar și a măsurilor privind *pantouflage*-ul. S-a consemnat, de altfel, că există un audit în derulare, acesta urmând a se finaliza în curând, inclusiv cu propuneri privind funcțiile sensibile.
3. Este necesară abordarea problematicii SNA cu responsabilitate și în mod aprofundat de către întreg personalul instituției, nu numai de către persoanele responsabile cu gestionarea documentelor produse în acest context. Astfel, se recomandă constituirea unui grup de lucru pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, conform art. 3 din HG nr. 583/2016: „Prin același act (ordin sau decizie a conducerii instituțiilor și autorităților prevăzute) se desemnează coordonatorul implementării planului de integritate, la nivelul conducerii instituției, precum și persoanele de contact, la nivel de expert. Atribuțiile persoanelor astfel desemnate se detaliază prin ordin sau fișe de post, după caz.”

ALTELE

De menționat faptul că, în scopul sprijinirii activității autorităților administrației publice locale în procesul de implementare a măsurilor prevăzute de Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2016-2020 la nivelul administrației publice locale, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice din cadrul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, a elaborat și transmis modele pentru documentele (proceduri) ce urmează a fi elaborate/ adaptate și adoptate de către Primăria Municipiului Buzău.